Міністерство освіти і науки України

Львівський національний університет Ім. І. Франка

Факультет прикладної математики та інформатики

Кафедра дискретного аналізу та інтелектуальних систем

Паралельні та розподілені обчислення

Лабораторна робота №2

Розв'язування СЛАР методом Жордана-Гауса

Роботу виконала:

Студентка ПМІ-33

Багінська Маргарита

Прийняв:

доц. Пасічник Т.В.

Тема: Розв'язування СЛАР методом Жордана-Гауса.

Мета: Реалізувати послідовний та паралельний алгоритм розв'язування СЛАР методом Жордана-Гауса.

Послідовний алгоритм

```
public static TimeSpan SyncMethod(double[,] matrix)
    int N = matrix.GetLength(0);
    Stopwatch stopWatch = new Stopwatch();
    stopWatch.Start();
    // Зводимо матрицю до верхньої трикутної
    for (int rowNum = 0; rowNum < N; rowNum++)</pre>
        for (int i = rowNum + 1; i < N; i++)</pre>
            double factor = matrix[i, rowNum] / matrix[rowNum, rowNum];
            for (int j = rowNum; j <= N; j++)</pre>
                matrix[i, j] -= factor * matrix[rowNum, j];
        }
    CheckZerosOnDiagonal(matrix);
    double[] result = new double[N];
    // Обернений хід методу Жордана-Гаусса для знаходження розв'язку
    for (int rowNum = N - 1; rowNum >= 0; rowNum--)
        result[rowNum] = matrix[rowNum, N];
        for (int j = rowNum + 1; j < N; j++)</pre>
            result[rowNum] -= matrix[rowNum, j] * result[j];
        result[rowNum] /= matrix[rowNum, rowNum];
    stopWatch.Stop();
    Console.WriteLine("Sync time ~ " + stopWatch.Elapsed.ToString());
    return stopWatch.Elapsed;
      }
```

Виконуємо метод Жордана-Гаусса для знаходження розв'язку СЛАР на одному потоці. Почергово виконуємо прямий хід методу для зведення матриці до діагональної форми і обернений хід для знаходження розв'язку.

Переконаємось у правильності обчислень:

```
|4 5 8 0 | 0 |
|3 5 0 0 | 0 |
|9 2 7 6 | 5 |
|9 8 3 5 | 6 |
Результат:
x1 = -0,9421841541755889
x2 = 0,5653104925053534
x3 = 0,11777301927194861
x4 = 1,9207708779443258
```

Паралельний алгоритм

```
public static TimeSpan AsyncMethod(double[,] matrix, int numThreads)
{
    int N = matrix.GetLength(0);
    Stopwatch stopWatch = new Stopwatch();
    stopWatch.Start();
    List<Thread> threads = new List<Thread>();
    int rowsPerThread = N / numThreads;
    for (int i = 0; i < numThreads; i++)</pre>
        int startRow = i * rowsPerThread;
        int endRow = (i == numThreads - 1) ? N : startRow + rowsPerThread;
        Thread thread = new Thread((object range) =>
            int[] rangeArray = (int[])range;
            int startRange = rangeArray[0];
            int endRange = rangeArray[1];
            for (int rowNum = startRange; rowNum < endRange; rowNum++)</pre>
                for (int i = rowNum + 1; i < N; i++)</pre>
                    double factor = matrix[i, rowNum] / matrix[rowNum, rowNum];
                    for (int j = rowNum; j <= N; j++)</pre>
                         matrix[i, j] -= factor * matrix[rowNum, j];
                }
            }
        });
        threads.Add(thread);
        thread.Start(new int[] { startRow, endRow });
    foreach (var thread in threads)
        thread.Join();
   CheckZerosOnDiagonal(matrix);
    // Отримуємо результат (на жаль вже одним потоком)
    double[] result = new double[N];
    for (int rowNum = N - 1; rowNum >= 0; rowNum--)
        result[rowNum] = matrix[rowNum, N];
        for (int j = rowNum + 1; j < N; j++)</pre>
            result[rowNum] -= matrix[rowNum, j] * result[j];
        result[rowNum] /= matrix[rowNum, rowNum];
    stopWatch.Stop();
   Console.WriteLine($"Async time ~ {stopWatch.Elapsed} with {numThreads} threads");
   return stopWatch.Elapsed;
}
```

Ця функція виконує асинхронний алгоритм розв'язування системи лінійних алгебраїчних рівнянь (СЛАР) методом Гаусса з використанням паралельних потоків.

Запускаємо цикл for, в якому для кожного потоку визначаємо діапазон рядків, який цей потік буде обчислювати. Кожен потік виконує частину елімінації Гаусса для свого діапазону рядків.

Після завершення елімінації Гаусса обчислюємо розв'язок СЛАР за допомогою зворотного ходу Гауса. Ця частина, на жаль, виконується одним потоком, оскільки зворотній хід Гауса є послідовним процесом.

Ця функція демонструє спробу паралельного обчислення СЛАР методом Жордана-Гаусса, але зворотній хід виконується послідовно, оскільки він є залежним від результатів попереднього етапу.

Переконаємось у коректності роботи:

```
|7 1 0 7 7 | 4 |

|8 7 0 0 6 | 5 |

|3 0 1 8 2 | 8 |

|6 0 0 3 7 | 9 |

|5 5 3 8 6 | 7 |

Results:

x1 = 7,283446712018143

x2 = -4,11111111111112

x3 = 10,657596371882082

x4 = -2,0430839002267573

x5 = -4,081632653061227
```

Прискорення Sp для паралельного алгоритму визначається відношенням часової складності послідовного T1 та паралельного алгоритмів для р процесорів Sp = T1 / Tp. (Sp > 1 Оптимально).

Ефективність Ер для паралельного алгоритму визначається прискоренням цього алгоритму відносно кількості процесорів: Ep = Sp/p Ідеал: Ep(n) = 1.

Результати

Не дивлячись на те, що зворотній хід Гауса виконується синхронно в обох варіантах, розпаралелення процесу зведення матриці до трикутного вигляду дало нам значну перевагу в часі.

На малій розмірності матриці розпаралелення не є оптимальним, як і у попередніх лабораторних роботах.

```
N = 5
Sync time ~ 00:00:00.0002955
Async time ~ 00:00:00.0064083 with 2 threads
Acceleration ~ 0,046112073404803146
Efficiency ~ 0,023056036702401573
```

Зі збільшенням розмірності паралельність ефективніша.

```
N = 1000

Sync time ~ 00:00:01.5683813

Async time ~ 00:00:00.5336797 with 10 threads

Acceleration ~ 2,9381660784269648

Efficiency ~ 0,2938166078426965
```

```
N = 1000
Sync time ~ 00:00:01.5053907
Async time ~ 00:00:00.6404952 with 20 threads
Acceleration ~ 2,3503543820468913
Efficiency ~ 0,11751771910234457

N = 3000
Sync time ~ 00:00:42.8838115
Async time ~ 00:00:09.0555982 with 100 threads
Acceleration ~ 4,735532164557396
Efficiency ~ 0,04735532164557396
```

Можемо спостерігати ефективність паралельного алгоритму при великих об'ємах та розумній кількості потоків.

```
N = 5000

Sync time ~ 00:03:36.8697719

Async time ~ 00:01:29.4322677 with 10 threads

Acceleration ~ 2,424955367278097

Efficiency ~ 0,2424955367278097
```

У програмі також передбачене можливе виключення, коли після зведення матриці до верхньої трикутної, ми отримали 0 на основній діагоналі. В такому випадку можливе ділення на 0 в подальшому процесі розв'язування.

```
N = 3000
Attempted to divide by zero.
```

Висновок: У результаті виконання лабораторної роботи було реалізовано послідовний та паралельний алгоритм розв'язування СЛАР методом Жордана-Гауса мовою програмування С# та класу Thread. Переконались у ефективності розпаралелення процесу у даному випадку.